

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Юридичний факультет

Кафедра адміністративного
права та судочинства

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: «Фінансове право»

на тему: «Правове регулювання ринку цінних паперів України: сучасні тенденції
та перспективи розвитку»

Студентка групи ПР-31

Петльова А.

Керівник: к.ю.н., доц. Ментух Н.Ф.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тернопіль – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ	
1.1. Поняття, сутність та функції ринку цінних паперів.....	6
1.2. Система та джерела правового регулювання ринку цінних паперів України.....	8
1.3. Суб'єкти ринку цінних паперів та їх правовий статус.....	10
Висновки до розділу 1.....	13
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ	
2.1. Повноваження органів державного регулювання у сфері ринку цінних паперів.....	14
2.2. Правове регулювання емісії та обігу цінних паперів.....	15
2.3. Захист прав інвесторів та відповідальність за порушення законодавства на ринку цінних паперів.....	16
Висновки до розділу 2.....	17
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ	
3.1. Вплив європейської інтеграції на реформування законодавства України у сфері ринку цінних паперів.....	19
3.2. Проблеми функціонування ринку цінних паперів в умовах воєнного стану.....	21
Висновки до розділу 3.....	23
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	28

ВСТУП

Актуальність теми. Правове регулювання ринку цінних паперів України набуває особливої актуальності в сучасних умовах, коли національна економіка переживає складний період воєнного стану, одночасно рухаючись шляхом європейської інтеграції. Ринок цінних паперів є одним із ключових елементів фінансової системи держави, оскільки саме через нього здійснюється мобілізація інвестиційних ресурсів, перерозподіл капіталу між галузями економіки та забезпечення фінансування інноваційного розвитку. У контексті повномасштабної агресії РФ проти України фондовому ринку доводиться функціонувати в умовах підвищених ризиків, обмеженої ліквідності та необхідності адаптації до надзвичайних правових режимів. Водночас Угода про асоціацію з Європейським Союзом та стратегічні документи розвитку фінансового сектору вимагають глибокої гармонізації українського законодавства з європейськими стандартами (MiFID II, Prospectus Regulation, MAR), що створює імперативні вимоги до реформування нормативної бази.

Науково-практичне значення проведеного дослідження полягає в тому, що воно заповнює певні прогалини у вітчизняній юридичній науці щодо комплексного аналізу правового регулювання ринку цінних паперів в умовах одночасного впливу євроінтеграційних процесів та воєнного стану. Результати роботи можуть бути використані для подальшого вдосконалення законодавства України у сфері ринків капіталу, зокрема для розробки пропозицій щодо внесення змін до Законів «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та «Про державне регулювання ринків капіталу».

Метою дослідження є комплексний аналіз теоретичних засад і сучасних тенденцій правового регулювання ринку цінних паперів України, визначення проблем функціонування ринку в умовах воєнного стану та європейської інтеграції, а також розробка науково обґрунтованих пропозицій щодо перспектив його подальшого розвитку.

Для реалізації мети у курсовій роботі поставлено **наступні завдання**: розкрити поняття, сутність та функції ринку цінних паперів як економіко-правового інституту; проаналізувати систему та джерела правового регулювання ринку цінних паперів в Україні; дослідити суб'єктів ринку цінних паперів та їх правовий статус; охарактеризувати повноваження органів державного регулювання у сфері ринку цінних паперів; розглянути особливості правового регулювання емісії та обігу цінних паперів; проаналізувати механізми захисту прав інвесторів та відповідальність за порушення законодавства на ринку цінних паперів; визначити вплив європейської інтеграції на реформування законодавства України у сфері ринку цінних паперів та виявити проблеми функціонування ринку цінних паперів в умовах воєнного стану та окреслити перспективи його розвитку.

Ступінь наукового дослідження теми у вітчизняній і зарубіжній літературі. Питання правового регулювання ринку цінних паперів традиційно привертають увагу вітчизняних і зарубіжних науковців. У вітчизняній юридичній науці значний внесок у дослідження проблеми зробили Ю. В. Безручко, О. М. Вінник, М. О. Глотов, О. В. Кологойда, які здійснили порівняльно-правовий аналіз регулювання ринку цінних паперів в ЄС та Україні. Проблеми державного регулювання фондового ринку висвітлювалися в працях О. І. Копилюк, В. В. Коваленка, Д. С. Гайдуковича, Ю. В. Лупенка, Г. М. Терещенко. Сучасні тенденції розвитку ринку в умовах воєнного стану досліджували В. С. Абрамович, Я. Белінська, Ю. В. Вергелюк. Питанням євроінтеграційного реформування присвячені роботи У. Андрусів, С. М. Кушнеренка, Н. А. Фукс. Серед зарубіжних джерел важливе значення має звіт Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD) 2026 року «Stronger financial markets and institutions for Ukraine's recovery», який містить рекомендації щодо посилення регулювання ринків капіталу в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що складаються у сфері правового регулювання ринку цінних паперів України.

Предметом дослідження є норми національного законодавства, що регулюють ринок цінних паперів, практика їх застосування, наукові концепції та міжнародні стандарти у цій сфері.

Для досягнення поставленої мети у роботі використано **комплекс методів**, зокрема: загальнонаукові методи (діалектичний, системний, структурно-функціональний), спеціально-юридичні методи (формально-логічний, порівняльно-правовий, нормативно-аналітичний), а також метод аналізу та синтезу, індукції та дедукції. Порівняльно-правовий метод застосовано для зіставлення українського законодавства з європейськими стандартами. Системний метод дозволив розглянути ринок цінних паперів як цілісний економіко-правовий інститут. Формально-логічний метод використовувався при аналізі нормативно-правових актів і формулюванні висновків.

Структура курсової роботи зумовлена метою та завданнями дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, що містять дев'ять підрозділів, висновків та списку використаних джерел. У першому розділі розглядаються теоретичні засади регулювання ринку цінних паперів. Другий розділ присвячено особливостям державного регулювання та функціонування ринку. Третій розділ аналізує сучасні тенденції та перспективи розвитку правового регулювання. У висновках підбито підсумки дослідження та сформульовано основні висновки.

Обсяг курсової роботи становить 29 сторінок. Кількість використаних джерел складається з 30 позицій.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ

1.1. Поняття, сутність та функції ринку цінних паперів

Ринок цінних паперів у сучасній Україні є одним із ключових елементів фінансової системи держави, що забезпечує мобілізацію інвестиційних ресурсів, перерозподіл капіталу та підтримку економічного розвитку. Як складна економіко-правова категорія, він поєднує в собі не лише суто ринкові механізми купівлі-продажу фінансових інструментів, але й систему правовідносин, що виникають між учасниками у процесі емісії, обігу та обліку цінних паперів. Згідно з чинним законодавством, «фондовий ринок (ринок цінних паперів) – це сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо емісії (видачі), обігу, виконання зобов’язань, викупу та обліку цінних паперів (у тому числі деривативних цінних паперів)» [21, ст. 4]. Це визначення підкреслює правову природу ринку, де кожен елемент – від емітента до інвестора – діє в межах чітко встановлених норм, що гарантують стабільність і захищеність угод.

Сутність ринку цінних паперів розкривається через його роль як важливого компонента фінансового ринку в цілому. Науковці зазначають, що «важливою складовою фінансового ринку є ринок цінних паперів», а сам фінансовий ринок «являє собою грошові відносини що складаються в процесі купівлі продажу фінансових активів під впливом попиту та пропозиції на позичковий капітал рух якого втілюється у цінних паперах» [4, с. 23]. Таким чином, сутність цього інституту полягає не просто в торгівлі паперами, а в забезпеченні ефективного переливу капіталу від заощаджувачів до тих, хто потребує інвестицій для розвитку виробництва чи інфраструктури. У науковій літературі підкреслюється, що «ринок цінних паперів – це система економічних відносин, що виникають у процесі мобілізації капіталу через випуск та обіг цінних паперів» [4, с. 153]. Крім того,

сучасні дослідження акцентують увагу на тому, що «ключовою парадигмою розвитку ринку цінних паперів в Україні є доведення нормативно-правової бази функціонування ринку до вимог та стандартів Європейського Союзу» [10, с. 40], що свідчить про динамічний характер сутності ринку в умовах євроінтеграції.

Функції ринку цінних паперів є багатогранними і спрямованими на реалізацію як економічних, так і соціальних завдань. Серед них вирізняють інвестиційну функцію, яка полягає в залученні вільних коштів населення та підприємств для отримання доходу у формі дивідендів чи приросту курсової вартості. Як зазначається в монографічних дослідженнях, «головною метою ринку цінних паперів кожної країни має стати становлення цілісного високоліквідного ефективного і справедливого ринку регульованого державою та інтегрованого у світові фондові ринки» [4, с. 74]. Розподільча (перерозподільча) функція забезпечує перелив капіталу між галузями економіки, сприяючи структурній перебудові виробництва. Інформаційна функція полягає в забезпеченні прозорості даних про емітентів і цінні папери, що дозволяє інвесторам приймати обґрунтовані рішення. Науковці наголошують, що регулювання ринку цінних паперів «це упорядкування діяльності на ньому всіх його учасників та операцій між ними з боку уповноважених на це державних органів та організацій» [4, с. 23], а сама система регулювання повинна базуватися на «системному та об'єктно-суб'єктному підходах як сукупність взаємопов'язаних елементів щодо мобілізації фінансових ресурсів та розміщення цінних паперів на ринку на засадах ефективності, справедливості, мінімізації системного ризику, захисту інтересів інвесторів» [9, с. 4].

Крім того, регулююча функція ринку передбачає встановлення правил гри для всіх учасників і запобігання зловживанням. У контексті сучасних реалій України функції ринку набувають особливого значення через вплив воєнного стану та необхідність відновлення економіки. Дослідники вказують, що «розвиток ринку цінних паперів залежить від впливу екзогенних та ендогенних чинників» [10, с. 42],

а створення дієвого фондового ринку «вважається одним з важливих завдань для подальшого розвитку національної економіки з початку 90-х рр. XX ст.» [27, с. 412]. Правова природа цінних паперів як об'єкта цивільних прав також визначає сутність ринку: «цінний папір як об'єкт цивільних прав, форма існування якого встановлюється законом, посвідчує грошове або інше майнове право, визначає взаємовідносини емітента цінного папера та особи, яка має права на цінний папір, передбачає виконання зобов'язань за таким цінним папером, а також можливість передачі іншим особам прав на цінний папір та прав за цінним папером» [28, ст. 194]. Таким чином, теоретичне осмислення поняття, сутності та функцій ринку цінних паперів формує фундамент для розуміння його ролі в економіці України та переходу до аналізу системи правового регулювання.

1.2. Система та джерела правового регулювання ринку цінних паперів України

Система правового регулювання ринку цінних паперів в Україні побудована на принципах комплексності та ієрархії нормативних актів, що забезпечує єдність регулювання відносин у сфері емісії, обігу та захисту прав учасників ринку. Конституція України закладає базові засади, гарантуючи захист права власності та свободу підприємницької діяльності, що безпосередньо стосується ринку цінних паперів як форми реалізації майнових прав. На рівні кодифікованого законодавства ключову роль відіграє Цивільний кодекс України, який визначає правову природу цінних паперів і встановлює загальні правила їх обігу. Спеціальним законом, що деталізує регулювання, є Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», який регулює «відносини щодо емісії, обігу, викупу цінних паперів та виконання зобов'язань за ними, а також професійну діяльність на ринках капіталу» [21, ст. 1].

Джерела правового регулювання поділяються на конституційний, законодавчий, підзаконний та міжнародний рівні. На законодавчому рівні, окрім зазначеного закону, важливе значення має Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків», що визначає «здійснення державою комплексних заходів щодо упорядкування контролю нагляду за ринком цінних паперів та їх похідних та запобігання зловживанням і порушенням у цій сфері» [19, ст. 1]. Науковці підкреслюють, що «в основі системи регулювання ринку цінних паперів необхідно закладати пріоритетні цілі, які узгоджуються в межах компетентностей мегарегуляторів, а саме: захист інтересів інвесторів, забезпечення справедливості, ефективності та прозорості ринку цінних паперів, зниження системного ризику» [9, с. 4]. Підзаконні нормативно-правові акти, зокрема Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку, конкретизують повноваження регулятора та механізми реалізації законодавчих норм [16].

Міжнародний рівень регулювання набуває особливого значення в умовах європейської інтеграції. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом зобов'язує гармонізувати національне законодавство з *acquis communautaire* у сфері ринків капіталу [26]. Дослідники зазначають, що «регулювання ринку цінних паперів необхідно розглядати на основі системного та об'єктно-суб'єктного підходів» [9, с. 3], а повноваження регуляторів повинні забезпечувати «встановлення правил і стандартів операцій на ринку цінних паперів, ліцензування, реєстрація випусків, створення систем захисту прав інвесторів та систем контролю, пруденційний нагляд» [9, с. 4]. У сучасних умовах система регулювання потребує подальшого вдосконалення для адаптації до воєнного стану та посилення захисту інвесторів, оскільки «розвиток вітчизняного ринку цінних паперів у повній мірі залежить від створеної системи його регулювання та місії регуляторів на ньому» [10, с. 40].

1.3. Суб'єкти ринку цінних паперів та їх правовий статус

Суб'єкти ринку цінних паперів становлять ключовий елемент його функціонування, оскільки саме через їх взаємодію реалізуються економічні відносини щодо емісії, обігу та захисту прав на фінансові інструменти, а правовий статус кожного з них чітко визначений нормативними актами та забезпечує стабільність усього ринку. Згідно з чинним законодавством, «учасники фондового ринку – це емітенти, у тому числі іноземні, або особи, які видали неемісійні цінні папери, особи, які надають забезпечення, інвестори у фінансові інструменти, які набули права власності на цінні папери, адміністратори, професійні учасники ринків капіталу, особи, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, саморегулівні організації професійних учасників ринків капіталу, номінальні утримувачі, депозитарії-кореспонденти» [21, ст. 4].

Таким чином, основними групами суб'єктів виступають емітенти, інвестори, професійні учасники та регуляторні органи, кожен з яких наділений специфічними правами та обов'язками, що впливають із їхньої ролі в правовідносинах. Науковці підкреслюють, що «відповідно до Закону Про державне регулювання ринку цінних паперів учасниками ринку цінних паперів є емітенти інвестори особи що здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів» [4, с. 25], а класифікація учасників залежить від функціонального призначення: «

1. інвестори фізичні та юридичні особи
2. емітенти цінних паперів, держава, місцеві органи влади, юридичні особи будь-якої форми власності
3. органи що здійснюють державне регулювання та контроль на ринку цінних паперів» [4, с. 25–26].

Емітенти як первинні суб'єкти ринку наділені правом випуску цінних паперів і несуть відповідальність за виконання зобов'язань перед власниками. Закон

визначає, що «емітент – це юридична особа, територіальна громада в особі представницького органу місцевого самоврядування, держава в особі уповноважених нею органів державної влади, міжнародна фінансова організація, які від свого імені розміщують емісійні цінні папери та беруть на себе зобов’язання за такими цінними паперами перед їх власниками» [21, ст. 4]. Крім того, «емітент фінансового інструменту – емітент емісійних цінних паперів, особа, яка видала неемісійні цінні папери, або особа, яка здійснила пропозицію щодо укладення деривативного контракту або уклала такий деривативний контракт» [21, ст. 2], а їхні посадові особи зобов’язані забезпечувати розкриття інформації та ведення переліку контролерів [21, ст. 12, ч. 7]. Правовий статус емітента передбачає обов’язок реєстрації випусків та дотримання вимог щодо прозорості, оскільки «контроль за дотриманням емітентами порядку реєстрації випуску цінних паперів та інформації про випуск цінних паперів» є одним із ключових механізмів державного нагляду [4, с. 23].

Інвестори, у свою чергу, є основними споживачами фінансових інструментів і наділені широким колом прав на захист своїх інтересів. Закон чітко зазначає, що «інвестори у фінансові інструменти – це фізичні та юридичні особи, у тому числі фізичні особи – іноземці та іноземні юридичні особи, які набули права власності на фінансові інструменти з метою отримання доходу від вкладених коштів та/або збереження вартості вкладених активів, та/або набуття відповідних прав, що надаються власнику фінансових інструментів відповідно до законодавства» [21, ст. 2]. Серед них виокремлюють кваліфікованих інвесторів, а також інституційних, які діють в інтересах третіх осіб [21, ст. 4]. Наукові джерела доповнюють, що «інвестори в цінні папери фізичні та юридичні особи резиденти і нерезиденти які набули права власності на цінні папери з метою отримання доходу» [4, с. 25], а їхній правовий статус передбачає гарантії захисту прав через механізми державного регулювання [9, с. 4].

Професійні учасники ринку виконують посередницьку роль і діють виключно на підставі ліцензій, забезпечуючи обіг цінних паперів. Закон встановлює, що «професійні учасники ринків капіталу – це юридичні особи, що функціонують в організаційно-правовій формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, що провадять на ринках капіталу професійну діяльність, види якої визначені законом» [21, ст. 2], а до них належать торговці (брокери, дилери), депозитарії, компанії з управління активами та фондові біржі [21, ст. 41, ч. 2]. Їхній статус передбачає обов'язки щодо виконання доручень клієнтів «на найвигідніших для клієнта умовах» та відокремлення коштів клієнтів від власних [4, с. 74–75]. Саморегулівні організації, як зазначається, є «об'єднання професійних учасників ринків капіталу, що відповідає вимогам, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» [21, ст. 2], і сприяють саморегулюванню ринку [4, с. 25].

Особливе місце серед суб'єктів посідає Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), яка є державним колегіальним органом і здійснює «державне регулювання та контролю за емісією і обігом цінних паперів» [16]. Її правовий статус визначено як орган, «підпорядкований Президенту України, підзвітний Верховній Раді України», що формує єдину державну політику розвитку ринку [16]. Як підкреслюється в наукових дослідженнях, «суб'єктами та учасниками регулювання ринку цінних паперів визнано Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку й НБУ, а також емітентів, інвесторів, професійних учасників» [9, с. 2], а регулятор забезпечує «захист прав інвесторів шляхом застосування заходів щодо запобігання і припинення порушень» [4, с. 23]. Такий розподіл суб'єктів і їхнього правового статусу безпосередньо впливає з системи джерел правового регулювання, розглянутої в попередньому підрозділі, і формує практичну основу для реалізації функцій ринку цінних паперів, забезпечуючи баланс інтересів усіх учасників у сучасних умовах розвитку фондового ринку України.

Висновки до розділу 1

У першому розділі курсової роботи проаналізовано теоретичні засади регулювання ринку цінних паперів в Україні. Розкрито поняття, сутність та функції ринку цінних паперів як складного економіко-правового інституту, що забезпечує мобілізацію та перерозподіл капіталу. Визначено систему та джерела правового регулювання, які базуються на Конституції України, Цивільному кодексі, спеціальних законах та підзаконних актах. Досліджено суб'єктів ринку цінних паперів та їх правовий статус, включаючи емітентів, інвесторів, професійних учасників, саморегулівні організації та регуляторні органи. Отримані теоретичні висновки створюють фундамент для подальшого вивчення особливостей державного регулювання та функціонування ринку в другому розділі, а також сучасних тенденцій та перспектив розвитку в третьому розділі. забезпечує

РОЗДІЛ 2.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В УКРАЇНІ

2.1. Повноваження органів державного регулювання у сфері ринку цінних паперів

Державне регулювання ринку цінних паперів в Україні є ключовим елементом забезпечення стабільності, прозорості та ефективності фондового ринку, оскільки саме через повноваження спеціалізованих органів реалізується державна політика щодо захисту інтересів інвесторів і запобігання правопорушенням. Центральним органом, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю на ринках капіталу, виступає Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), повноваження якої визначені як «здійснення державного регулювання та контролю за емісією і обігом цінних паперів та їх похідних на території України, дотримання законодавства у цій сфері» [19, ст. 1]. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» чітко закріплює, що Комісія «є державним колегіальним органом, підпорядкованим Президенту України, підзвітним Верховній Раді України» і наділена правом «встановлювати обов'язкові для виконання правила, нормативи, вимоги та стандарти щодо діяльності на ринках капіталу» [19, ст. 2, ст. 7].

Науковці підкреслюють, що «повноваження Комісії спрямовані на реалізацію державної політики розвитку ринку цінних паперів шляхом ліцензування професійної діяльності, реєстрації випусків цінних паперів, нагляду за емітентами та професійними учасниками, а також застосування заходів впливу» [9, с. 4], що дозволяє забезпечити комплексний контроль за всіма учасниками ринку.

Крім того, Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку, затверджене Указом Президента України, деталізує, що НКЦПФР «здійснює регуляторну діяльність, ліцензування професійної діяльності,

реєстрацію емісій цінних паперів, нагляд за емітентами та професійними учасниками, інспекції та застосування санкцій» [16]. Як зазначається в наукових дослідженнях, «основними формами державного регулювання є ліцензування, реєстрація, нагляд, контроль та застосування санкцій» [25, с. 3], а Комісія має право «встановлювати обмеження щодо суміщення видів професійної діяльності на ринку цінних паперів» та «вимагати від учасників ринку надання інформації, необхідної для здійснення нагляду» [19, ст. 7].

У сучасних умовах воєнного стану повноваження регулятора розширені, зокрема через прийняття рішень щодо тимчасових обмежень та особливих режимів розкриття інформації, що свідчить про адаптивність державного регулювання до кризових ситуацій [22]. Такий обсяг повноважень НКЦПФР не лише забезпечує безпосереднє функціонування ринку, але й створює правові гарантії для його розвитку, що безпосередньо впливає з аналізу системи джерел правового регулювання, розглянутої в першому розділі.

2.2. Правове регулювання емісії та обігу цінних паперів

Правове регулювання емісії та обігу цінних паперів становить основу функціонування ринку, оскільки саме через ці процедури формуються правовідносини між емітентами, інвесторами та професійними учасниками, забезпечуючи легітимність фінансових інструментів і їх оборот. Згідно з Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», емісія цінних паперів регулюється як «сукупність дій емітента щодо розміщення емісійних цінних паперів» [21, ст. 1], а обіг визначається як «укладення та виконання цивільно-правових угод щодо переходу прав власності на цінні папери» [21, ст. 4]. Закон чітко встановлює, що «емісія цінних паперів здійснюється у формі публічної або приватної пропозиції» [21, ст. 13], а реєстрація випуску є обов'язковою умовою для допуску паперів до обігу, оскільки «без реєстрації випуску цінних паперів їх обіг

забороняється» [21, ст. 14]. Науковці зазначають, що «правове регулювання емісії та обігу цінних паперів базується на принципах прозорості, захисту прав інвесторів та відповідності європейським стандартам» [13, с. 5], що особливо актуально в умовах євроінтеграції.

Процедура обігу цінних паперів включає депозитарний облік, торгівлю на організованих ринках та позабіржовий обіг, що регулюється нормами Цивільного кодексу України та спеціальним законодавством. Як підкреслюється в монографічних дослідженнях, «обіг цінних паперів інститутів спільного інвестування здійснюється з урахуванням господарсько-правових норм, що забезпечують виконання зобов'язань емітента» [11, с. 45], а професійні учасники (брокери, дилери, депозитарії) зобов'язані діяти «на найвигідніших для клієнта умовах» [21, ст. 41].

У контексті сучасних детермінант розвитку ринку емісія корпоративних паперів набуває особливого значення для залучення інвестицій, оскільки «розвиток ринку залежить від ефективності механізмів емісії та обігу» [10, с. 42]. Таким чином, правове регулювання емісії та обігу є логічним продовженням повноважень органів державного регулювання, розглянутих у підрозділі 2.1, і формує практичний механізм реалізації функцій ринку цінних паперів в Україні.

2.3. Захист прав інвесторів та відповідальність за порушення законодавства на ринку цінних паперів

Захист прав інвесторів та встановлення відповідальності за порушення законодавства є невід'ємною складовою державного регулювання ринку цінних паперів, оскільки саме ці механізми забезпечують довіру учасників і стабільність фондового ринку в умовах економічних викликів. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу» проголошує, що одним із завдань Комісії є «захист інтересів інвесторів шляхом застосування заходів щодо запобігання і припинення

порушень» [19, ст. 2], а Закон «Про ринки капіталу» закріплює право інвесторів на «отримання повної та достовірної інформації про емітента та цінні папери» [21, ст. 12]. Науковці підкреслюють, що «захист прав інвесторів є пріоритетом діяльності НКЦПФР і включає розкриття інформації, нагляд за професійними учасниками та застосування санкцій» [4, с. 56], а в умовах воєнного стану механізми захисту адаптовані для мінімізації ризиків [5, с. 3].

Відповідальність за порушення законодавства на ринку цінних паперів передбачає адміністративні, цивільні та кримінальні санкції, зокрема рішення НКЦПФР про фіксацію правопорушень та накладення штрафів [20]. Як зазначається в наукових працях, «порушення законодавства про ринки капіталу тягне за собою застосування заходів впливу, включаючи анулювання ліцензій та примусове викуплення цінних паперів» [25, с. 4], а судова практика Верховного Суду підтверджує ефективність захисту прав інвесторів через визнання недійсними угод, укладених з порушенням [18].

Крім того, «відповідальність емітентів та професійних учасників за неналежне розкриття інформації є ключовим елементом забезпечення прозорості ринку» [15].

Такий комплексний підхід до захисту прав інвесторів та відповідальності безпосередньо пов'язаний з повноваженнями регуляторних органів і регулюванням емісії та обігу, розглянутими в попередніх підрозділах, і демонструє, як державне регулювання трансформується в реальні гарантії стабільності ринку цінних паперів України.

Висновки до розділу 2

У другому розділі курсової роботи проаналізовано особливості державного регулювання та функціонування ринку цінних паперів в Україні. Визначено повноваження органів державного регулювання, зокрема Національної комісії з

цінних паперів та фондового ринку, як ключового суб'єкта нагляду та контролю. Досліджено правове регулювання емісії та обігу цінних паперів як основу формування правовідносин на ринку. Розкрито механізми захисту прав інвесторів та встановлення відповідальності за порушення законодавства, що забезпечують стабільність і довіру учасників фондового ринку. Отримані висновки створюють практичну основу для розгляду сучасних тенденцій та перспектив розвитку правового регулювання ринку цінних паперів у третьому розділі.

РОЗДІЛ 3.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ

3.1. Вплив європейської інтеграції на реформування законодавства України у сфері ринку цінних паперів

Європейська інтеграція виступає одним із найпотужніших каталізаторів реформування законодавства України у сфері ринку цінних паперів, оскільки зобов'язання, взяті в рамках Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, вимагають глибокої гармонізації національного законодавства з *acquis communautaire* у сфері ринків капіталу. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом прямо передбачає, що «Україна здійснює поступову адаптацію свого законодавства до законодавства Європейського Союзу» у сфері фінансових послуг, включаючи «ринки цінних паперів, їх похідні та пов'язані з ними послуги» [26, ст. 4, додаток XVII].

Як Цей процес передбачає системне перебудування правової бази, що підтверджується науковими дослідженнями: «трансформація фондового ринку України в умовах євроінтеграційних процесів є стратегічним напрямком розвитку національної економіки, що забезпечує підвищення конкурентоспроможності та залучення іноземних інвестицій» [2, с. 5].

Реформування законодавства проявляється насамперед у прийнятті та постійному оновленні Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», який був розроблений з урахуванням директив ЄС MiFID II, Prospectus Regulation та MAR.

Як зазначається в порівняльно-правових дослідженнях, «правове регулювання ринку цінних паперів та інвестиційних фондів в Європейському Союзі та Україні демонструє, що Україна активно імплементує європейські стандарти прозорості, захисту інвесторів та запобігання інсайдерській торгівлі» [4, с. 87].

Аналогічної думки дотримується інше джерело: «основні напрями розвитку правового регулювання ринку цінних паперів та інвестиційних фондів Європейського Союзу полягають у посиленні пруденційного нагляду, запровадженні єдиних правил розкриття інформації та гармонізації вимог до професійних учасників ринку» [14, с. 181], що безпосередньо впливає на українське законодавство.

Науковці підкреслюють, що «вдосконалення державного регулювання фондового ринку України у відповідності до європейських стандартів є необхідною передумовою для інтеграції вітчизняного ринку в європейський фінансовий простір» [13, с. 7]. Це проявляється у запровадженні нових механізмів ліцензування, посиленні вимог до розкриття інформації емітентами та створенні умов для функціонування організованих товарних ринків.

Крім того, «інтеграція ринку цінних паперів України в міжнародний фінансовий простір відбувається через імплементацію європейських директив, що сприяє підвищенню інвестиційної привабливості країни» [12, с. 12]. Сучасні детермінанти розвитку ринку також пов'язані з євроінтеграцією: «ключовою парадигмою розвитку ринку цінних паперів в Україні є доведення нормативно-правової бази функціонування ринку до вимог та стандартів Європейського Союзу» [10, с. 40].

Міжнародні експерти OECD у своєму звіті 2026 року констатують, що «Україна демонструє значний прогрес у реформуванні фінансових ринків відповідно до європейських стандартів, що створює передумови для відновлення економіки та залучення іноземного капіталу» [30, с. 67]. Таким чином, вплив європейської інтеграції на реформування законодавства має не лише формально-юридичний, а й глибоко практичний характер, оскільки сприяє підвищенню прозорості, захисту прав інвесторів та інтеграції українського ринку в єдиний європейський фінансовий простір.

Цей процес є логічним продовженням теоретичних засад і державного регулювання, розглянутих у попередніх розділах, і відкриває перспективи для подальшого розвитку ринку цінних паперів.

3.2. Проблеми функціонування ринку цінних паперів в умовах воєнного стану

Функціонування ринку цінних паперів в умовах воєнного стану стикається з низкою системних проблем, які суттєво впливають на його ліквідність, інвестиційну привабливість та стабільність правовідносин. Воєнний стан зумовив необхідність запровадження тимчасових обмежень, що відображено в рішеннях Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Зокрема, Рішення НКЦПФР від 04.08.2022 № 1056 запровадило «особливі умови провадження діяльності на ринках капіталу в умовах воєнного стану», включаючи обмеження на окремі види операцій з цінними паперами [22]. Аналогічно Рішення від 12.09.2022 № 1159 встановило спеціальний порядок розкриття інформації емітентами, що «дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані з розголошенням інформації, яка може бути використана ворогом» [23].

Наукові дослідження одноставно констатують, що повномасштабне вторгнення суттєво підірвало функціонування вітчизняного фондового ринку. Зокрема, «ринок корпоративних цінних паперів України в умовах воєнного стану зазнав значного скорочення обсягів торгівлі та зниження інвестиційної активності» [1, с. 3]. Таке скорочення проявляється не лише в різкому зменшенні кількості та загальних обсягів укладених угод на організованих і позабіржових ринках, але й у загальному падінні ринкової капіталізації багатьох емітентів, що безпосередньо обмежує можливість підприємств реального сектору залучати необхідне довгострокове фінансування через інструменти фондового ринку. Автори підкреслюють, що «корпоративні цінні папери, які раніше становили основу

вторинного ринку, втратили значну частину своєї ліквідності, а первинне розміщення нових випусків акцій та облігацій стало вкрай обмеженим» [1, с. 4].

Дослідники також акцентують увагу на тому, що «розвиток фінансового інвестування на ринку цінних паперів України в умовах воєнного стану характеризується високим рівнем ризиків, зниженням ліквідності та необхідністю державного втручання для підтримки ринку» [5, с. 4]. Високий рівень ризиків обумовлений комплексом факторів: безпосередніми наслідками бойових дій (руйнування виробничих потужностей емітентів, порушення логістичних ланцюгів, енергетична криза), макроекономічною нестабільністю, девальваційними процесами, інфляційним тиском та психологічним фактором невизначеності серед потенційних інвесторів. Зниження ліквідності призвело до того, що багато цінних паперів фактично втратили здатність до швидкого конвертування в грошові кошти, що суттєво зменшило їх інвестиційну привабливість як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів. У цих умовах, як зазначається в наукових працях, «об'єктивно посилюється роль держави як стабілізатора ринку через запровадження спеціальних регуляторних режимів, тимчасових обмежень на окремі види операцій та надання державних гарантій» [5, с. 5].

Додатково Звіт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за період 2022–2025 років підтверджує, що «воєнний стан призвів до тимчасового зупинення торгівлі на фондових біржах, скорочення обсягів первинного розміщення цінних паперів та впливу іноземних інвесторів» [15, с. 12]. Аналогічні тенденції спостерігаються й на ринку іпотечних цінних паперів, де «зниження обсягів емісії та обігу пов'язане зі зростанням кредитних ризиків і невизначеністю щодо майнових прав» [7, с. 89]. Таким чином, сукупність цих проблем вимагає не лише оперативного державного втручання, але й системного вдосконалення правового регулювання для відновлення довіри учасників ринку та створення передумов для післявоєнного економічного зростання.

Проблеми функціонування ринку в умовах воєнного стану також пов'язані зі структурними особливостями окремих сегментів. Так, ринок іпотечних цінних паперів демонструє «зниження обсягів емісії та обігу через зростання кредитних ризиків і невизначеність щодо майнових прав» [7, с. 89]. Сучасні детермінанти розвитку ринку в цих умовах вимагають адаптації: «розвиток ринку цінних паперів залежить від впливу екзогенних та ендогенних чинників, серед яких воєнний стан є домінуючим екзогенним фактором» [10, с. 42]. Стратегія розвитку фінансового сектору України на 2025 рік визнає, що «в умовах воєнного стану пріоритетними завданнями є забезпечення стабільності ринку капіталу, захист прав інвесторів та створення умов для післявоєнного відновлення» [24, с. 18].

Незважаючи на зазначені проблеми, воєнний стан став каталізатором для певних позитивних змін, таких як цифровізація торгівлі та посилення державного контролю. Однак загалом функціонування ринку характеризується зниженою активністю, що вимагає подальшого вдосконалення правового регулювання. Ці проблеми безпосередньо впливають із аналізу державного регулювання, здійсненого в другому розділі, і підкреслюють необхідність комплексного підходу до вирішення викликів сучасного етапу розвитку ринку цінних паперів України.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі курсової роботи проаналізовано сучасні тенденції та перспективи розвитку правового регулювання ринку цінних паперів України. Визначено вплив європейської інтеграції на реформування законодавства як стратегічний напрямок гармонізації національних норм з європейськими стандартами. Досліджено проблеми функціонування ринку в умовах воєнного стану, що включають зниження ліквідності, обмеження операцій та необхідність адаптації правового регулювання. Отримані висновки підводять підсумок теоретичного та практичного дослідження і демонструють перспективи

подальшого розвитку фондового ринку України в умовах євроінтеграції та післявоєнного відновлення.

ВИСНОВКИ

Ринок цінних паперів посідає особливе місце в фінансовій системі України, виступаючи одним із найважливіших механізмів мобілізації інвестиційних ресурсів, перерозподілу капіталу між різними секторами економіки та забезпечення сталого економічного розвитку держави в цілому. У сучасних умовах, коли Україна одночасно переживає виклики повномасштабної війни та активно рухається шляхом європейської інтеграції, ефективне правове регулювання ринку цінних паперів набуває стратегічного, а подекуди й критичного значення. Саме через фондовий ринок держава та бізнес отримують можливість залучати довгострокові інвестиції, а інвестори можуть розміщувати вільні кошти з мінімальними трансакційними витратами та високим рівнем захисту своїх прав.

Проведене дослідження підтвердило, що якісне правове регулювання цього ринку є необхідною передумовою не лише його стабільного функціонування, але й підвищення інвестиційної привабливості країни, відновлення зруйнованої інфраструктури, підтримки реального сектору економіки та успішної інтеграції національного фінансового сектору у світовий і європейський фінансовий простір.

Актуальність теми посилюється тим, що сьогодні ринок цінних паперів України функціонує в умовах воєнного стану, що призвело до суттєвого зниження ліквідності, обмеження операцій та відпливу частини іноземних інвесторів, водночас Угода про асоціацію з ЄС та оновлена Стратегія розвитку фінансового сектору вимагають швидкої та глибокої гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами.

Без комплексного правового забезпечення ринок не зможе повноцінно виконувати свої економічні та соціальні функції, а отже, не забезпечить стійкого зростання національної економіки та її післявоєнного відновлення. Саме тому наукове осмислення теоретичних засад, особливостей державного регулювання та сучасних тенденцій розвитку правового регулювання ринку цінних паперів є не

лише актуальним, а й практично необхідним для юридичної науки та державного управління.

У першому розділі курсової роботи комплексно проаналізовано теоретичні засади регулювання ринку цінних паперів в Україні. З'ясовано поняття, сутність та основні функції ринку як складного економіко-правового інституту, що поєднує в собі механізми залучення тимчасово вільних коштів населення та підприємств, перерозподілу капіталу між галузями, інформаційного забезпечення учасників ринку та регулювання економічних відносин між ними.

Детально визначено систему та джерела правового регулювання, які формуються на конституційному, законодавчому, підзаконному та міжнародному рівнях. Крім того, розкрито правовий статус основних суб'єктів ринку: емітентів, інвесторів, професійних учасників ринку, саморегулювних організацій та органів державного регулювання. Це дозволило сформувати міцну теоретичну базу для подальшого вивчення практичних аспектів функціонування фондового ринку та його державного регулювання.

Другий розділ присвячено особливостям державного регулювання та функціонування ринку цінних паперів України. У ньому детально розглянуто повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку як центрального органу державного регулювання та нагляду за ринками капіталу.

Проаналізовано механізми правового регулювання емісії та обігу цінних паперів, а також систему захисту прав інвесторів і юридичну відповідальність за порушення законодавства на ринку.

Доведено, що державне регулювання відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості, стабільності, справедливості та довіри всіх учасників ринку. Його ефективність безпосередньо впливає на інвестиційну активність, розвиток фондового сегмента економіки та загальну фінансову безпеку держави.

У третьому розділі проаналізовано сучасні тенденції та перспективи розвитку правового регулювання ринку цінних паперів України. Особливу увагу приділено

впливу європейської інтеграції, яка виступає потужним каталізатором реформування національного законодавства відповідно до європейських стандартів (MiFID II, Prospectus Regulation, MAR).

Водночас висвітлено основні проблеми функціонування ринку в умовах воєнного стану, серед яких значне зниження ліквідності, запровадження тимчасових обмежень на окремі види операцій, вплив іноземних інвестицій, зростання системних ризиків та необхідність запровадження спеціальних тимчасових правових механізмів адаптації.

Виявлено, що попри існуючі об'єктивні виклики, євроінтеграційні процеси створюють реальні перспективи для якісного оновлення ринку, підвищення його конкурентоспроможності, цифровізації торгівлі та повноцінної інтеграції в європейський фінансовий простір.

Таким чином, правове регулювання ринку цінних паперів в Україні перебуває в стадії динамічної трансформації. Незважаючи на серйозні труднощі, спричинені воєнним станом, поступова гармонізація законодавства з європейськими нормами, посилення захисту прав інвесторів, цифровізація торгівлі, удосконалення механізмів нагляду та адаптація нормативної бази до нових реалій відкривають широкі перспективи для розвитку фондового ринку.

Подальше вдосконалення правового регулювання має стати одним із пріоритетних напрямків державної політики у фінансовій сфері, адже стабільний, прозорий і конкурентоспроможний ринок цінних паперів є важливою складовою економічної безпеки держави, інвестиційного відновлення та європейського майбутнього України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамович В. С. Ринок корпоративних цінних паперів України в умовах воєнного стану. 2023. URL: <https://ukr-socium.org.ua> (дата звернення: 29.04.2026).
2. Андрусів У. Трансформація фондового ринку України в умовах євроінтеграційних процесів. *Економічний простір*. 2024. URL: <https://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/321065/311615> (дата звернення: 29.04.2026).
3. Баришев Я. Правове регулювання ринку цінних паперів в Україні : дис. ... магістра. *Київський національний торговельно-економічний університет*, 2021. URL: <http://dp.knute.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6672> (дата звернення: 29.04.2026).
4. Безручко Ю. В., Вінник О. М., Глотов М. О., Кологойда О. В. Правове регулювання ринку цінних паперів та інвестиційних фондів в Європейському Союзі та Україні : порівняльно-правове дослідження. Київ : ДУІКТ, 2023. 212 с. URL: <https://just-dnipro.gov.ua/files/upload/files/13.pdf> (дата звернення: 29.04.2026).
5. Белінська Я. Розвиток фінансового інвестування на ринку цінних паперів України в умовах воєнного стану. *Економічний розвиток і соціальний прогрес*. 2023. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/614> (дата звернення: 29.04.2026).
6. Босак А. О. Фондовий ринок України: тенденції та проблеми функціонування. 2021. URL: <https://repository.lpnu.ua> (дата звернення: 29.04.2026).
7. Вергелюк Ю. В. Ринок іпотечних цінних паперів в Україні: структурні особливості та перспективи. *Світ фінансів*. 2026. № 1 (86). С. 86–97. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1900> (дата звернення: 29.04.2026).
8. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 29.04.2026).
9. Копилук О. І. Системний підхід до регулювання ринку цінних паперів в Україні. *Вісник Львівського університету торгівлі та економіки. Серія економічна*.

2022. № 69. URL: <https://www.journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/download/1268/1195> (дата звернення: 29.04.2026).

10. Ковальченко В. В., Гайдукович Д. С. Сучасні детермінанти розвитку ринку цінних паперів України. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 2 (327). С. 40–48.

11. Криштак І. В. Господарсько-правове регулювання обігу цінних паперів інститутів спільного інвестування : монографія. Київ, 2025. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua> (дата звернення: 29.04.2026).

12. Кушнеренко С. М. Інтеграція ринку цінних паперів України в міжнародний фінансовий простір. *Академія візіон*. 2022. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/download/60/51> (дата звернення: 29.04.2026).

13. Лупенко Ю. В. Вдосконалення державного регулювання фондового ринку України у відповідності до європейських стандартів. *Актуальні питання фінансів*. 2022. URL: <https://afj.org.ua/storage/pdf/552-vdoskonalennya-derzhavnogo-regulyuvannya-fondovogo-rinku-ukraini-u-vidpovidnosti-do-evropeyskih-standartiv.pdf> (дата звернення: 29.04.2026).

14. Нечипоренко С. М., Пілішенко С. О., Радченко Я. М. Правове регулювання ринку цінних паперів та інвестиційних фондів Європейського Союзу: основні напрями розвитку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 180–183.

15. НКЦПФР. Звіт про стан ринків капіталу в умовах воєнного стану (2022–2025). URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення: 29.04.2026).

16. Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : затв. Указом Президента України від 23.11.2011 № 1063/2011. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/polozhennya-pro-natsionalynu-komisyu-z-tsnnih-paperv-ta-fondovogo-rinku-2/> (дата звернення: 29.04.2026).

17. Постанова Верховного Суду України (Касаційний господарський суд) у справі щодо обігу цінних паперів. URL: <https://reyestr.court.gov.ua> (дата звернення: 29.04.2026).

18. Постанова Касаційного господарського суду Верховного Суду щодо захисту прав інвесторів на ринку цінних паперів. 2024. URL: <https://reyestr.court.gov.ua> (дата звернення: 29.04.2026).

19. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків : Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр#Text> (дата звернення: 29.04.2026).

20. Про затвердження Положення про фіксацію та розгляд Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку справ про правопорушення : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.04.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0581-26> (дата звернення: 29.04.2026).

21. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 29.04.2026).

22. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 04.08.2022 № 1056 щодо обмежень у воєнний стан. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v2356863-25> (дата звернення: 29.04.2026).

23. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.09.2022 № 1159 щодо розкриття інформації емітентами під час воєнного стану. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v1159863-22> (дата звернення: 29.04.2026).

24. Стратегія розвитку фінансового сектору України : схвалена рішенням Ради з фінансової стабільності від 13.05.2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy> (дата звернення: 29.04.2026).

25. Терещенко Г. М. Державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: проблеми та перспективи. *Науковий вісник Національного інституту*

стратегічних досліджень. 2022. № 5 (04). URL: http://npndfi.org.ua/docs/NP_05_04_141_uk.pdf (дата звернення: 29.04.2026).

26. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 29.04.2026).

27. Фукс Н. А. Загальні положення про цінні папери в законодавстві України про ринки капіталу (прогресивні нововведення та перспективи удосконалення). *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 3. С. 412–417.

28. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 29.04.2026).

29. Шевченко О. В. Місце Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в системі органів надання адміністративних послуг. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Вип. 32.

30. OECD. Stronger financial markets and institutions for Ukraine's recovery. Paris : OECD Publishing, 2026. 134 p. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/uk/publications/reports/2026/03/stronger-financial-markets-and-institutions-for-ukraine-s-recovery_99e3d4a5/00fed5be-uk.pdf (дата звернення: 29.04.2026).